

речних сливова којима гравитирају. Бановине су по Уставу и управне и самоуправне јединице јер врше и управну власт али уживају и самоуправу, решавају о питањима која се тичу њиховог локалног живота. На челу бановина се налази бан као представник врховне државне власти кога на тај положај поставља краљ на предлог Министарског савета и он је овлашћен да својим уредбама уређује поједина питања али и да обуставља акте бановинске самоуправе и њених органа (бановинских већа и одбора). Септембарски устав је предвиђао да у поступку уставне промене равноправно учествују и одлучују и краљ и Народно представништво са Скупштином и Сенатом, али то није испоштовано у пракси уставне ревизије. Зато је за овај устав карактеристично да се мењао два пута, али не по утврђеном поступку уставне ревизије, већ се може рећи супротно том поступку. Прва од тих уставних ревизија се односи на успостављање Бановине Хрватске, што је извршено доношењем уредбе о Бановини Хрватској, дакле не актом законодавне већ извршне власти. Стварање Бановине Хрватске је био одлучан ударац слабљењу и онако крхке Југославије, водило је њеној федерализацији као последици хрватске снаге и слабости српске стране да се томе одупре. Уредба о оснивању Бановине Хрватске је проистекла из хрватско-српског споразума (Драгише Цветковића и Влатка Мачека) или боље рећи ултиматума Хрвата да им се учине тражени уступци како би и даље остали у Југославији. Овом уредбом је Бановина Хрватска добила широка и значајна овлашћења у области пољопривреде, трговине и индустрије, шума, рудника, грађевина, социјалне политике, народног здравља, физичког васпитања, правде, просвете и унутрашње управе. Оваквим уставним положајем и надлежностима Бановина Хрватска је била двоструко привилегована, што се с правом истицало са српске стране. Она је прво имала једну сферу, делокруг послова које је самостално вршила и у који није могла да се меша централна државна власт а тиме ни Србија, али је с друге стране преко својих представника у централној државној власти могла и мешала се у одлучивање о оним државним питањима Југославије па и Србије која су спадала у делокруг централне државне власти. На челу Бановине Хрватске је био њен бан као наредбодавни фактор бановинске власти кога је на тај положај постављао краљ и коме је (као и Сабору) одговарао. Поред бана, највиши орган власти у Бановини је Сабор који врши законодавну власт и чије заступнике бира народ општим, једнаким, непосредним и тајним гласањем. Сабор је сазивао и распуштао својим указом краљ а његове одлуке је такође потврђивао краљ уз премапотпис бана. Бановина хрватска